

Verkennd flora- en fauna onderzoek Herinrichting Mulderplas

– In het kader van de natuurwetgeving –

Regelink
Ecologie & Landschap

Bosgroep Zuid Nederland

**Verkennd flora- en
faunaonderzoek
Herinrichting Mulderplas**
In het kader van de natuurwetgeving

April 2018

Opdrachtgever
Gemeente Schinnen
t.a.v. mw. E. Knibbeler
Scalahof 1
6365 BK Schinnen
le.knibbeler@schinnen.nl

Opdrachtnemer
Bosgroep Zuid Nederland
Huisvenneweg 14
5591 VD Heeze
Postbus 106
5660 AC Geldrop
t (040) 2066360
f (040) 2066361
www.bosgroepen.nl

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Schinnen
Titel: Verkennend flora- en faunaonderzoek. Herinrichting Mulderplas
Status: Concept
Datum: 11 april 2018
Auteur(s): L.N. Schat, E.J.P. Bosch-Thomas
Collegiale toets): J. Arisz

Contactpersoon: Ing. J.C.J. Truijen
Projectnummer: RA18077-01 / 18015498

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Doel	6
1.3	Leeswijzer	7
2	Wet- en regelgeving	8
2.1	Wet natuurbescherming	8
2.1.1	<i>Algemeen</i>	8
2.1.2	<i>Bescherming Natura2000-gebieden</i>	8
2.1.3	<i>Bescherming soorten</i>	9
2.1.4	<i>Bescherming houtopstanden</i>	10
2.2	Natuurnetwerk Nederland	11
2.3	Wet dieren	11
3	Werkwijze	12
4	Omschrijving plangebied	13
4.1	Ligging	13
4.2	Beschrijving	13
4.3	Aanwezige ecotopen	14
5	Resultaten	15
5.1	Beschermde gebieden	15
5.2	Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	15
5.3	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	17
5.3.1	<i>Planten</i>	17
5.3.2	<i>Zoogdieren</i>	17
5.3.3	<i>Reptielen</i>	19
5.3.4	<i>Amfibieën</i>	19
5.3.5	<i>Vissen</i>	20
5.3.6	<i>Vlinders en libellen</i>	20
5.3.7	<i>Overige ongewervelden</i>	20
5.4	Beschermingsregime andere soorten	20
5.4.1	<i>Planten</i>	20
5.4.2	<i>Zoogdieren</i>	20
5.4.3	<i>Vissen</i>	23
5.4.4	<i>Reptielen</i>	23
5.4.5	<i>Amfibieën</i>	23
5.4.6	<i>Dagvlinders en libellen</i>	24
5.4.7	<i>Overige ongewervelden</i>	24
5.5	Bescherming van houtopstanden	24

6	Ingrepen	25
6.1	Uit te voeren ingrepen	25
6.2	Reeds uitgevoerde ingreep: kap van bomen	27
7	Toetsing en effectbeoordeling	28
7.1	Beschermde gebieden (Natura2000 en NNN)	28
7.2	Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	29
7.3	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	29
7.3.1	<i>Zoogdieren</i>	29
7.3.2	<i>Overige soortgroepen</i>	31
7.4	Beschermingsregime andere soorten	31
7.4.1	<i>Zoogdieren</i>	31
7.4.2	<i>Reptielen</i>	32
7.4.3	<i>Overige ongewervelden</i>	32
7.4.4	<i>Overige soortgroepen</i>	33
7.5	Bescherming van houtopstanden	33
8	Conclusies	34
8.1	Beschermde gebieden	34
8.2	Beschermde soorten	34
8.2.1	<i>Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn</i>	34
8.2.2	<i>Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn</i>	35
8.2.3	<i>Beschermingsregime andere soorten</i>	35
8.3	Bescherming houtopstanden	36
8.4	Samenvatting	36
9	Bronnen	37
9.1	Literatuur	37
9.2	Websites	37
	Bijlage 1: Foto-impressie plangebied	39
	Bijlage 2: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	47
	Bijlage 3: Situatietekening van de nieuwe toegangsweg en parkeerplaatsen bij de Alfa Bierbrouwerij	49
	Bijlage 4: Vrijstelling per provincie	50

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Schinnen is voornemens de Mulderplas en omliggend gebied deels opnieuw in te richten. De gemeente wil hierbij de toegangsweg voor vrachtverkeer naar de Alfa Bierbrouwerij verleggen, aanwezige parkeervoorzieningen aanpassen en verplaatsen, zichtlijnen creëren richting de Mulderplas en een nieuw vlonderpad aanleggen. Voor verschillende van deze maatregelen is een wijziging van het vigerend bestemmingsplan nodig.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan deze ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)) en het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

De bescherming van Natura2000-gebieden, soorten en houtopstanden wordt in Nederland vanaf 1 januari 2017 geregeld via de Wet natuurbescherming. Het beleid ten aanzien van het NNN is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en heet hier formeel EHS (Ecologische Hoofdstructuur).

Deze rapportage geeft een eerste inschatting van het effect op beschermde gebieden, geeft aan welke beschermde flora en fauna mogelijk voorkomen in het plangebied en wat de effecten van de ingreep en de bestemmingswijziging hierop zijn. Wanneer effecten op beschermde gebieden mogelijk aan de orde zijn en/of wanneer de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten, is er nog aanvullend onderzoek nodig.

1.2 Doel

Met dit verkennend flora- en faunaonderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Wat is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura2000 en NNN)?
- Welke beschermde flora en fauna komen potentieel voor in het plangebied?
- Heeft de ingreep en bestemmingswijziging mogelijk een effect op beschermde gebieden (Natura2000 en NNN)?
- Heeft de ingreep en bestemmingswijziging mogelijk een effect op de potentieel aanwezige beschermde flora en fauna?
- Heeft de ingreep en bestemmingswijziging betrekking op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn?
- Houdt het uitvoeren van de ingreep mogelijk een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming in?
- Is er voor de effecten op beschermde gebieden een nadere toetsing nodig?
- Naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies is eventueel aanvullend onderzoek nodig?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de relevante wet- en regelgeving toegelicht. Hoofdstuk 3 beschrijft de werkwijze en inspanning, en in hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het veld- en literatuuronderzoek gepresenteerd. De ingreep wordt in hoofdstuk 6 omschreven. In hoofdstuk 7 worden vervolgens de mogelijke effecten van de ingreep getoetst aan NNN en de Wet Natuurbescherming. In hoofdstuk 8 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. Tot slot is een korte bronnenlijst opgenomen (hoofdstuk 9).

2 Wet- en regelgeving

2.1 Wet natuurbescherming

2.1.1 Algemeen

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming kent drie pijlers, namelijk:

- Bescherming van Natura 2000-gebieden
- Bescherming van soorten
- Bescherming van houtopstanden

Daarnaast is er een belangrijke plaats ingeruimd voor de zorgplicht (artikel 1.11). Vanuit deze zorgplicht moeten handelingen achterwege blijven waarvan men kan vermoeden dat zij nadelige gevolgen kunnen hebben voor planten- of diersoorten of voor beschermde gebieden.

In dit hoofdstuk volgt een eenvoudige weergave van de essentie van de Wet natuurbescherming, voor zover deze betrekking heeft op ruimtelijke ontwikkelingen en festiviteiten. Verbodsartikelen worden voor de leesbaarheid vereenvoudigd weergegeven. Raadpleeg voor de exacte formulering de wetstekst:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-34.html>

2.1.2 Bescherming Natura2000-gebieden

Vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben de lidstaten de verplichting om speciale beschermingszones aan te wijzen. Deze speciale beschermingszones heten Natura2000-gebieden. Elk Natura2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van:

- Leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn, en/of
- Natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verboden (volgens artikel 2.7, lid 2) is elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- De kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of,
- Een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen doorgang vinden als Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de activiteit plaatsvindt, een vergunning verlenen. Voor diverse werkzaamheden in nationaal belang (zoals werkzaamheden rond de hoofdspoorwegen) is de minister van Economische Zaken bevoegd gezag.

2.1.3 Bescherming soorten

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn
- Beschermingsregime andere soorten

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Op basis van artikel 3.1 is het verboden om:

1. opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. opzettelijk vogelnesten, –rustplaatsen en –eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. opzettelijk vogels te storen.

Het verbod om vogels opzettelijk te storen, geldt niet wanneer dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Bij werkzaamheden in het broedseizoen kan het verlaten van nesten als gevolg van verstoring leiden tot het indirect doden van dieren of het aantasten van de functionaliteit van nesten en dus tot een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2.

De vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van hetzelfde nest zijn verdeeld over vier categorieën waarvan de nesten een jaarronde bescherming genieten. Ook is er een vijfde categorie van vogels waarvan een inventarisatie van de nesten gewenst kan zijn (zie bijlage 2).

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn vallen alle dieren uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a
- het Verdrag van Bern, bijlage II
- het Verdrag van Bonn, bijlage I

en alle planten uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b
- het Verdrag van Bern, bijlage I

Volgens artikel 3.5 is het verboden om, voor zover het soorten betreft uit bovenstaande bijlagen:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. opzettelijk dieren te verstoren;
3. opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

In de genoemde bijlagen van de verdragen van Bern en Bonn staan ook diverse vogelsoorten genoemd. Dit betekent dat voor deze soorten het (ver)storen ook verboden is wanneer dit geen effect heeft op de instandhouding van de betreffende soort.

Beschermingsregime andere soorten

Onder het 'beschermingsregime andere soorten' vallen een aantal soorten waarvoor er geen Europese verplichting geldt voor bescherming. Nederland geeft zo uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantensoorten te beschermen.

Volgens artikel 3.10. is het verboden om, voor zover het soorten betreft die onder dit beschermingsregime vallen:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder dit beschermingsregime vallen ook een groot aantal zeer algemene zoogdieren en amfibieën. Een groot deel van deze algemene soorten zijn door de provincies en het ministerie van Economische Zaken voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (zie bijlage 3).

Ontheffing en vrijstellingen

Ontheffingen worden verleend door de Minister van Economische zaken of Gedeputeerde Staten, en geven een initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen worden gegeven door de Minister van Economische zaken of Provinciale Staten en beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is.

Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort;
- en er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (artikel 3.3, lid 4b, artikel 3.8, lid 5b en artikel 3.10, lid 2).

Voor het beschermingsregime overige soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.

2.1.4 Bescherming houtopstanden

Een houtopstand bestaat uit een oppervlakte van minimaal 10 are, of bestaat uit een rijbeplanting van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen.

Volgens artikel 4.2 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden;
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;

- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant.

Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode, wanneer de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura2000-gebieden of wanneer zij nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt, geeft invulling aan het NNN en is daartoe het bevoegd gezag. Voor meer informatie over het NNN en het toetsingskader zie:

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>.

2.3 Wet dieren

De Wet natuurbescherming kent geen verbod op het verwonden van dieren. Dit is namelijk al verboden in de Wet dieren. Volgens artikel 2.1 van de Wet dieren, eerste lid, is het namelijk verboden om:

- zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

De Wet dieren kent een ontheffingsmogelijkheid, maar alleen als het belang van het welzijn van dieren zich er niet tegen verzet. Een ontheffing is niet nodig wanneer vaststaat dat het mogelijk verwonden van dieren een 'redelijk doel' dient, of 'noodzakelijk' is. In deze rapportage wordt niet getoetst aan de Wet dieren.

3 Werkwijze

De volgende methoden zijn bij het onderzoek gebruikt:

1. Op dinsdag 6 maart 2018 werd het plangebied Mulderplas te Schinnen, door L.N. Schat bezocht. Daarbij werden de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen met behulp van de volgende instrumenten geïnventariseerd:
 - a. verrekijker,
 - b. zaklamp,
 - c. fotocamera.
2. De ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden (Natura 2000- en NNN) werd opgezocht.
3. Door middel van literatuuronderzoek werd onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied recentelijk zijn waargenomen. Hierbij werd gebruik gemaakt van waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites.
4. Aan de hand van het veldbezoek en het literatuuronderzoek werd op grond van expert judgement een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna met bijbehorende functies die in het plangebied (kunnen) voorkomen.
5. In samenspraak met de opdrachtgever werd de ingreep in kaart gebracht en omschreven.
6. Op grond van de beschreven ingreep en bestemmingswijziging werd:
 - a. bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is;
 - b. een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies;
 - c. bepaald of de bescherming van houtopstanden aan de orde is.

4 Omschrijving plangebied

4.1 Ligging

Het plangebied betreft een recreatiegebied rondom de Mulderplas, gelegen in de gemeente Schinnen (Limburg) (zie bijlage 1, figuur 5 en figuur 6). In figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de bebouwing van het dorp Schinnen. De zuidzijde van het plangebied ligt deels in de plaats Thull en wordt daar door woningbouw begrensd. De westzijde van het plangebied grenst aan de Geleenbeek. De oostzijde van het plangebied grenst aan de straat Thullerkerkweg, die vanaf de plaats Thull doorgaat onder de naam Thull. De noordoostelijke hoek van het plangebied wordt begrensd door weilanden en bos.

Figuur 1: Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2018.

4.2 Beschrijving

Het plangebied betreft een recreatiegebied en het terrein van de Alfa Bierbrouwerij met omliggende woningen. Het recreatiegebied bestaat uit de Mulderplas met omliggend bosgebied, twee parkeerplaatsen, wandelpaden en Brasserie en B&B 'De Muldermolen'. Tussen de Mulderplas en Brasserie en B&B 'De Muldermolen' loopt een licht stromende watergang. Het terrein van de Alfa Bierbrouwerij ligt ten zuiden van de Mulderplas en

bestaat uit meerdere (fabrieks)gebouwen met omliggend verhard terrein en een aanrijroute voor vrachtverkeer. Grenzend aan deze fabriek zijn meerdere woningen gelegen.

4.3 Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig (zie ook bijlage 1):

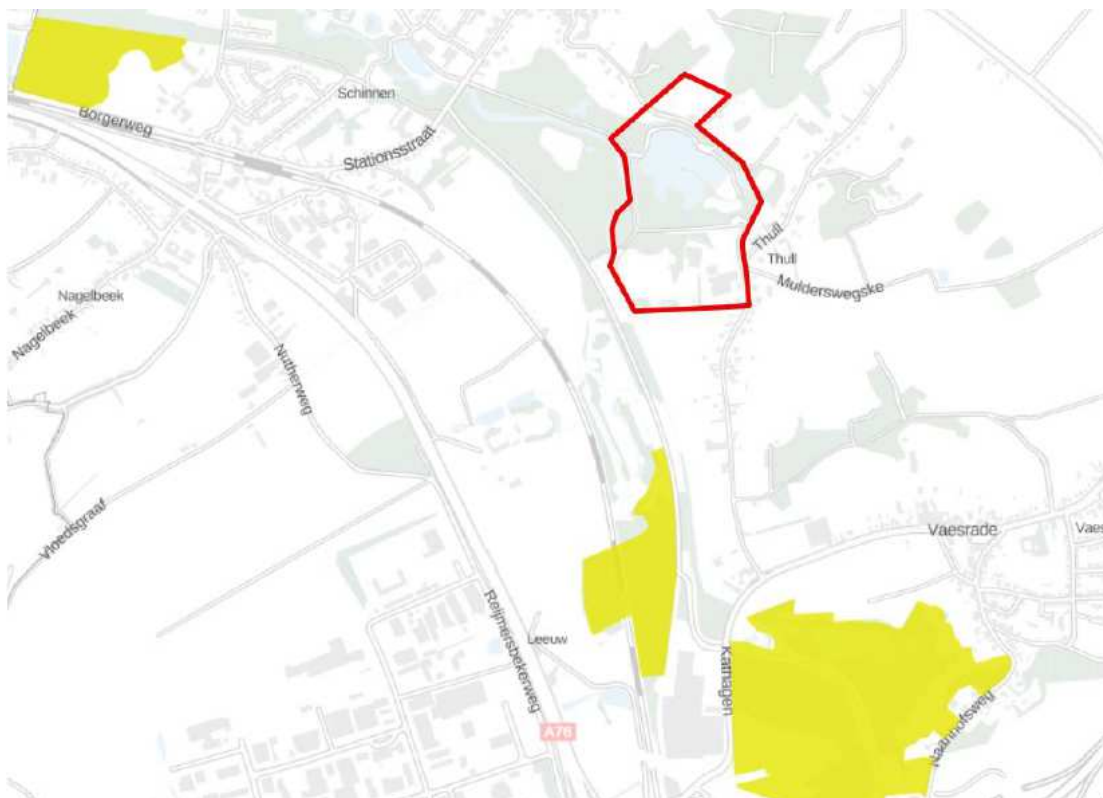
- droog, intensief beheerd grasland;
- enkele gebouwen met dakpannen, houten betimmering en spouwmuur;
- smalle, ondiepe sloot (< 2 meter breed, < 1 meter diep);
- smalle, ondiepe beek (< 2 meter breed, < 1 meter diep);
- breed, ondiep stilstaand water (> 2 meter breed, < 1 meter diep);
- breed, diep stilstaand water (> 2 meter breed, > 1 meter diep);
- dunne bomen (diameter borsthoogte < 25 cm);
- dikke bomen (diameter borsthoogte > 25 cm), mogelijk met holtes;
- dikke bomen (diameter borsthoogte > 25 cm), zonder holtes;
- dikke bomen (diameter borsthoogte > 25 cm), met holtes;
- lage, opgaande begroeiing, bestaande uit vooral klimop (*Hedera helix*) en aan de rand van waterpartijen riet (*phragmites australis*).

De verschillende soorten bomen die in verschillende maten en al dan niet met holtes werden aangetroffen, bestaan onder andere uit zwarte els (*Alnus glutinosa*), berk (*Betula spec*), zomereik (*Quercus robur*) en vlinderbloemige bomen behorend tot de familie *Leguminosae* (mogelijk robinia en/of acacia).

5 Resultaten

5.1 Beschermd gebieden

Het Natura2000-gebied dat het dichtste bij het plangebied ligt, is het gebied 'Geleenbeekdal'. Dit gebied ligt op een afstand van circa 360 meter van het plangebied (figuur 2).

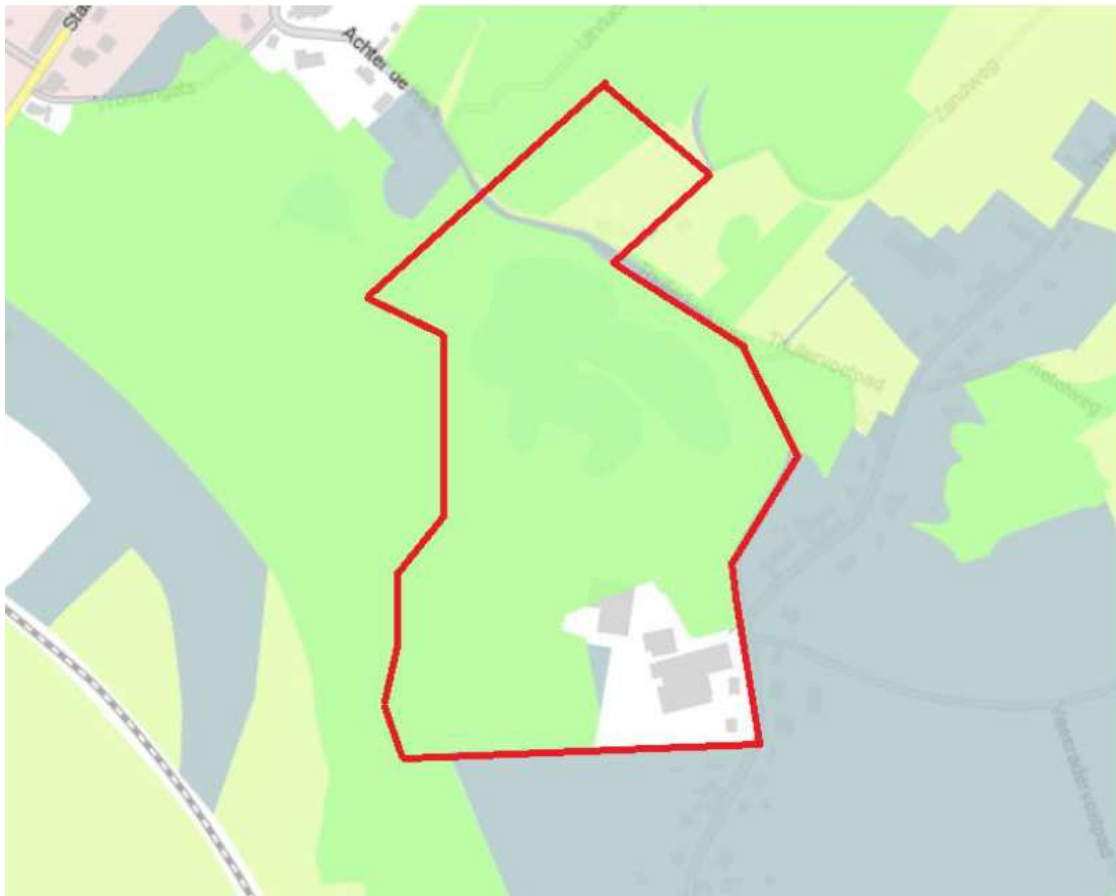

Figuur 2: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) t.o.v. Natura 2000-gebied Geleenbeekdal (geel gemarkeerd) © GISViewer Limburg, 2018.

Het plangebied ligt grotendeels binnen het Limburgs Natuurnetwerk. Het plangebied ligt voor circa 70% in de goudgroene natuurzone en voor circa 10% in de zilvergroeene natuurzone. De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van Natuurnetwerk Nederland (figuur 3, volgende pagina).

5.2 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Binnen het plangebied zijn mogelijk vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen aanwezig (bijlage 2). Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 – 3 van de Limburgse lijst) zijn in het gebouw van Brasserie en B&B 'De Muldermolen', de gebouwen van de Alfa Bierbrouwerij en de nabijgelegen woningen binnen het plangebied te verwachten van soorten die in gebouwen broeden (bijvoorbeeld onder dakpannen en in spleten en gaten in muren), zoals huismus (*Passer domesticus*). Ook zijn deze gebouwen potentieel geschikt als nestlocatie voor gierzwaluw (*Apus apus*) (zie ook figuur 14). Tevens zijn tijdens het

Figuur 3: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) t.o.v. Natuurnetwerk Nederland (groen = goudgroene natuurzone, geel = zilvergroeene natuurzone en grijs = bronsgroene landschapszone) © GISViewer Limburg, 2018.

veldbezoek roepende huismussen aangetroffen in een beukhaag voor de woning die naast de Alfa Bierbrouwerij staat (figuur 15). Van deze soort zijn daarom zeer waarschijnlijk nestplaatsen binnen het plangebied aanwezig. Ook kunnen verder nesten verwacht worden van soorten die broeden in bomen, zoals de bosuil (*Strix aluco*) (deze soort broedt in holtes).

Van de vogels uit categorie 4 (soorten waarvan getoetst moet worden of er voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft) kunnen spotvogel (*Hippolais icterina*) en ringmus (*Passer montanus*) worden verwacht. Het leefgebied van de spotvogel is meestal typisch open gebied dat rijk is aan bosschages en struwelen. De ringmus heeft een voorkeur voor boomrijk agrarisch cultuurland. Vooral aan de rand van dorpen en bij boerderijen is het een vogel die om het huis is aan te treffen.

Verder waren ten tijde van het veldbezoek binnen het plangebied zangvogels aanwezig die in tuinen en stedelijk gebied broeden, waaronder merel (*Turdus merula*), roodborst (*Erithacus rubecula*), winterkoning (*Troglodytes troglodytes*), vink (*Fringilla coelebs*), koolmees (*Parus major*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) en zwarte kraai (*Corvus corone*). Wij verwachten dat deze soorten ook in het plangebied tot broeden komen, o.a. in de

bomen en bosschages rond het plangebied. Ook kunnen overige vogels aanwezig zijn die broeden in gebouwen (bijvoorbeeld in kieren in muren), zoals de kauw (*Coloeus monedula*) en spreeuw (*Sturnus vulgaris*).

De aanwezigheid van vogels zoals genoemd in de verdragen van Bonn en Bern kan zodoende niet worden uitgesloten. Deze soorten vallen zowel onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn als het beschermingsregime Habitatrichtlijn. Voor deze soorten geldt dat ze niet opzettelijk mogen worden verstoord, ongeacht hun staat van instandhouding.

5.3 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Planten

Liggende raket (*Sisymbrium supinum*) en zomerschroeforchis (*Spiranthes aestivalis*) zijn verdwenen uit Nederland. Kleine vlotvaren (*Salvinia natans*) komt van nature in Nederland niet voor. Alle recente meldingen zijn terug te voeren op weggegooid aquariumplanten. Geel schorpioenmos (*Hamatocaulis vernicosus*) is een soort van kalkarme, ijzerrijke moerassen, en tonghaarmuts (*Orthotrichum rogeri*) komt vooral voor in jonge wilgenbossen langs de rivieren. Drijvende waterweegbree (*Luronium natans*) is een soort van helder, voedselarm tot matig voedselrijk, zwak zuur water. Kruipend moerasscherm (*Apium repens*) is een soort van zwak zure veen- of kleibodems, die 's winters ondiep overstroomd worden. Verspreidingsgegevens laten zien dat beide soorten nog niet eerder zijn waargenomen binnen het plangebied en in de ruime omtrek ervan. Groenknolorchis (*Liparis loeselii*) tenslotte is een soort van natte duinvalleien en trilvenen. Gezien de biotopen in het plangebied kan de aanwezigheid van al deze beschermde soorten redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.3.2 Zoogdieren

Vleermuizen – verblijfplaatsen

Brasserie en B&B 'De Muldermolen' heeft dakpannen, een schoorsteen, boeiborden en aan de westzijde een deur waar kieren tussen de deur en de muren er omheen zichtbaar lijken (figuur 10). In alle gebouwen van de Alfa Bierbrouwerij (gecombineerd) zijn aanwezig: dakpannen, open stootvoegen, schoorstenen en loszittende dakbedekkingen (figuur 14). De omliggende huizen die ook nog binnen het plangebied vallen, hebben ook allemaal dakpannen, zodat in alle gebouwen die binnen het plangebied staan, mogelijk verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn (figuur 15).

Rondom de Mulderplas en langs de route waar het nieuwe vlonderpad aangelegd wordt, staan op meerdere plekken oude en dikke bomen. In een aantal bomen zijn spleten, dode en afgescheurde takken aanwezig, waarmee mogelijk verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen aanwezig zijn (figuur 17). Ook worden er holten in andere bomen verwacht, die vanaf de grond niet zichtbaar zijn. Hiermee kan het uitsluiten van aanwezigheid van verblijfplaatsen in deze bomen kan niet op voorhand gedaan worden.

Vleermuizen – foerageergebied

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor een aantal soorten vleermuizen (tabel 1). Op grond van de omvang van het plangebied is daarbij de kans aanwezig dat het op verschillende locaties een essentieel foerageergebied betreft.

Vleermuizen – vliegroutes

Lijnvormige elementen in de vorm van bomen zijn aanwezig in het plangebied, waarmee ook vliegroutes van vleermuizen niet kunnen worden uitgesloten (tabel 1).

In het plangebied kunnen de volgende soorten worden verwacht: gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), grijze grootoorvleermuis (*Plecotus austriacus*), vale vleermuis (*Myotis myotis*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), franjestaart (*Myotis nattereri*), ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), Bechsteins vleermuis (*Myotis bechsteinii*), baardvleermuis (*Myotis mystacinus*) en Brandts vleermuis (*Myotis brandtii*).

Tabel 1: De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	Zomerverblijf	Kraamverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf	Vliegroute	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis						
Ruige dwergvleermuis						
Kleine dwergvleermuis						
Rosse vleermuis						
Bosvleermuis						
Laatvlieger						
Gewone grootoorvleermuis						
Grijze grootoorvleermuis						
Watervleermuis						
Meervleermuis						
Franjestaart						
Ingekorven vleermuis						
Vale vleermuis						
Bechsteins vleermuis						
Baardvleermuis						
Brandts vleermuis						

Bever en otter

Gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) tonen aan dat er in de wijde omgeving van het plangebied nog niet eerder waarnemingen van bever (*Castor fiber*) en otter (*Lutra lutra*) zijn gedaan. De Mulderplas en de licht stromende watergang die tussen de Mulderplas en Brasserie en B&B 'De Muldermolen' loopt, zijn in potentie wel geschikt voor het voorkomen van bever en otter. Sporen in het plangebied die erop duiden dat bever en otter verblijfplaatsen in het plangebied hebben, zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Het voorkomen van deze soorten kan hiermee redelijkerwijs worden uitgesloten.

Hamster, hazelmuis en noordse woelmuis

De hamster (*Crisetetus crisetus*) is in Zuid-Limburg gebonden aan extensief beheerde, lemige akkers met lage grondwaterstanden en kruidenrijke akkerranden (Huizinga et al., 2010). Dit biotoop is niet aanwezig binnen het plangebied. De aanwezigheid van de hamster in het plangebied kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten. In Nederland komt de hazelmuis (*Muscardinus avellanarius*) uitsluitend voor in Zuid-Limburg en dan met name in de bossen op de hellingen van de rivieren de Geul en de Gulp. Hiermee ligt het plangebied buiten het verspreidingsgebied van de hazelmuis en is de aanwezigheid van deze soort redelijkerwijs uit te sluiten. Voor noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) geldt dat de verspreiding zich beperkt tot de lage, natte delen van Nederland.

Overige zoogdieren

De wilde kat (*Felis silvestris*) komt in Nederland enkel voor in het Vijlenerbos in Vaals. Tussen het bekende leefgebied en het plangebied liggen nogal wat barrières, waardoor aangenomen mag worden dat de wilde kat niet in het plangebied voorkomt. Vanwege een hoge mate van verstoring binnen het recreatieve plangebied, zijn ook incidentele bezoeken uit te sluiten. De overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de lynx (*Lynx lynx*) en de in Nederland slechts zwervend aangetroffen wolf (*Canis lupus*). Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

5.3.3 Reptielen

Het plangebied ligt op ruime afstand van het bekende verspreidingsgebied van muurhagedis (*Lacerta muralis*) ('De Hoge Fronten' in Maastricht zijn een bekend leefgebied van muurhagedis). Aangezien de vegetatie ter plaatse zeer dicht en relatief gesloten van structuur is en de bodem vochtig tot nat is, kan het voorkomen van gladde slang (*Coronella austriaca*) en zandhagedis (*Lacerta agilis*) redelijkerwijs worden uitgesloten. Daarbij zijn er geen verspreidingsgegevens in de omgeving van het plangebied bekend van deze soorten.

5.3.4 Amfibieën

Populaties van heikikker (*Rana arvalis*), boomkikker (*Hyla arborea*), vroedmeesterpad (*Alytes obstetricans*), geelbuikvuurpad (*Bombina variegata*), knoflookpad (*Pelobates fuscus*), kamsalamander (*Triturus cristatus*) en poelkikker (*Rana lessonae*) bevinden zich op ruime afstand van het plangebied (NDFF). De aanwezigheid van de hiervoor genoemde soorten in het plangebied kan op basis van bekende verspreiding redelijkerwijs worden uitgesloten.

In het waarnemingenoverzicht van de NDFF is te zien dat er waarnemingen bekend zijn van rugstreeppad (*Epidalea calamita*) in de nabije omgeving van het plangebied. De habitat van de rugstreeppad laat zich karakteriseren als onbeschaduwde, laag- tot volledig onbegroeide terreinen. Rugstreeppadden komen daarbij vaak voor op plekken waar sprake is van (langdurige) pionierssituaties. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Binnen het plangebied is een ondiepe watergang aanwezig. Echter, is deze volledig gelegen tussen de bomen, waardoor het water niet goed op kan warmen. De Mulderplas is te groot en te diep waardoor ook van deze waterpartij het water niet de geschikte temperatuur bereikt voor de rugstreeppadden om zich in voort te kunnen planten. Het plangebied voldoet ook niet aan de landhabitateisen die de rugstreeppad aan een gebied stelt. Met de afwezigheid van geschikt voortplantingswater en landhabitat, kan de aanwezigheid van rugstreeppad in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.3.5 Vissen

De onder dit beschermingsregime vallende vissen zijn rivier-optrekkende zoutwatersoorten. De watergang die door het plangebied loopt en de Mulderplas staan niet in verbinding met rivieren waarin deze vissoorten kunnen voorkomen. Aanwezigheid van deze soorten in het plangebied is derhalve uitgesloten.

5.3.6 Vlinders en libellen

In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor onder dit beschermingsregime vallende libellen en dagvlinders. De aanwezigheid van onder dit beschermingsregime vallende libellen en vlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.3.7 Overige ongewervelden

Oeveraas (*Palingenia longicauda*), juchtleerkever (*Osmoderma eremita*) en Bataafse stroommossel (*Unio crassus*) zijn uit Nederland verdwenen. Van de vermiljoenkever (*Cucujus cinnaberinus*) zijn slechts enkele populaties bekend uit het oostelijke gedeelte van Noord-Brabant nabij Maarheeze. Deze soort is gebonden aan veensloten en vennen met schoon water. In verband met het ontbreken in het plangebied van veensloten en vennen met schoon water kan de aanwezigheid van andere onder dit beschermingsregime vallende overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Beschermingsregime andere soorten

5.4.1 Planten

Op grond van de voedselrijke omstandigheden ter plekke en de gave muren van de aanwezige gebouwen in het plangebied worden geen beschermde planten verwacht.

5.4.2 Zoogdieren

Slaapmuizen

De eikelmuis (*Eliomys quercinus*) komt in Nederland alleen in zeer kleine aantallen voor in de omgeving van Rijckholt bij het Savelsbos in Zuid-Limburg en in een uitzetlocatie, waarvan de locatie niet bekend is gemaakt. Deze uitzetlocatie is te herkennen aan geplaatste nestkasten voor eikelmuis.

Binnen het plangebied waren geen nestkasten voor eikelmuis aanwezig. Aanwezigheid van eikelmuis binnen het plangebied is daarom redelijkerwijs uit te sluiten.

Ware muizen

Grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) is gebonden aan matig vochtige tot droge loofbosgebieden met een gevarieerde leeftijd in het bomenbestand. Omdat de ecologische omstandigheden binnen het plangebied niet voldoen aan de eisen die de grote bosmuis stelt aan zijn biotoop, en er binnen en op afzienbare afstand van het plangebied geen verspreidingsgegevens van deze soort bekend zijn, is de aanwezigheid van de grote bosmuis binnen het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten. Voor de overige muizen geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Spitsmuizen

Het verspreidingsgebied van veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) ligt buiten het plangebied (in Overijssel en Drenthe, en in Zeeuws-Vlaanderen (Broekhuizen et al., 1992)).

Het verspreidingsgebied van waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) ligt wel binnen het plangebied. De waterspitsmuis is gebonden aan schone wateren met een rijke oevervegetatie. De Mulderplas en de watergang die langs de noordzijde van de Mulderplas stroomt, beschikken op een aantal plaatsen over steile oevers, boomwortels en een rijke oevervegetatie. Daarmee kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis in delen van het plangebied niet worden uitgesloten. In het natuurlijke moeras ten westen van de Alfa Bierbrouwerij is sprake van voedselrijk water, dat voor ruim de helft bedekt is onder een laag algen. Hiermee voldoet deze locatie niet aan de habitateisen voor waterspitsmuis.

Woelmuizen

Alle onder dit beschermingsregime vallende woelmuizen (zoals aardmuis (*Microtus agrestis*), rosse woelmuis (*Myodes glareolus*) en veldmuis (*Microtus arvalis*)) zijn door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Eekhoorn

Binnen het plangebied bevinden zich biotopen die geschikt zijn als leefgebied van eekhoorn (*Sciurus vulgaris*). Nesten van eekhoorns zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. Het plangebied kan geschikt zijn als foerageergebied. De verwachting is dat eekhoorn incidenteel in het plangebied voor kan komen, aangezien er geen aanwijzingen zijn dat het plangebied de kern van het leefgebied van een eventueel eekhoornpaar vormt. In dit geval betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied.

Haasachtigen, egel en vos

Deze soorten zijn door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Marterachtigen

In het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen voor marterachtigen aanwezig (figuur 9). Aangenomen mag worden dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van een of enkele steenmarters (*Martes foina*). Deze soort is nachtactief en heeft een leefgebied van

10–700 ha. Bovengrondse dag–rustplaatsen (of legers) kunnen zich in takkenhopen, dichte doornstruwelen en/of holle oevers bevinden. Hier zijn echter geen sporen van aangetroffen. Verblijfplaatsen van vrouwtjes met jongen bevinden zich vooral in gebouwen, maar kunnen ook in boomholtes worden gevonden. Beide typen verblijven zijn binnen het plangebied mogelijk te verwachten. Ook kunnen steenmarters in het plangebied foerageren. Omdat het plangebied slechts een klein deel is van een veel groter leefgebied, betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied.

De boommarter (*Martes martes*) is zeldzaam in Limburg; de verspreiding beperkt zich tot enkele locaties langs de grens met Duitsland en in Zuid-Limburg. Hiermee ligt het plangebied binnen het verspreidingsgebied van deze soort. De boommarter komt hoofdzakelijk voor in aaneengesloten bosgebieden, waar verblijfplaatsen aanwezig zijn in de vorm van boomholtes en gebouwen. De aanwezigheid van boommarters in het plangebied kan derhalve niet worden uitgesloten.

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen of sporen van de das (*Meles meles*) aangetroffen. Op een paar honderd meter ten oosten van de Mulderplas (buiten het plangebied) is in 2013 een in gebruik zijnde burcht aangetroffen. Bij deze zelfde burcht zijn in februari 2018 weer sporen aangetroffen van de das. Hiermee kan niet worden uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van essentieel foerageergebied voor de das.

De bunzing (*Mustela putorius*), hermelijn (*Mustela erminea*) en wezel (*Mustela nivalis*) zijn door de provincie Limburg vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. NB: De provincie Limburg heeft bepaald dat steenmarter vrijgesteld is van 15 augustus t/m 28–29 februari.

Overige zoogdieren

Van de onder dit beschermingsregime vallende soorten zijn in de NDFF gegevens van ree (*Capreolus capreolus*) aanwezig die zijn waargenomen nabij het plangebied. Voor deze soort geldt echter een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen.

Het edelhert (*Cervus elaphus*) komt in Nederland alleen voor op de Veluwe, de Oostvaardersplassen en sinds 2005 binnen een raster in het Weerterbos. De grootte van het leefgebied van een edelhert hangt af van de kwaliteit van het gebied en het seizoen. In cultuurbossen is het 200–400 hectare groot. Gezien de relatief kleine oppervlakte van het plangebied, kan uitgesloten worden dat het edelhert hier voorkomt.

Het wild zwijn (*Sus scrofa*) komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst veel eikels en beukennotjes (de zogenaamde 'mast') te vinden zijn. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van natte/moerassige plaatsen, waar ze in zogenaamde 'zoelen' (ondiepe poelen) modderbaden kunnen nemen. In 2017 zijn sporen van wild zwijn aangetroffen in het bosperceel ten westen van Vaesrade, op circa 1 km van het plangebied. Op zoektochten naar voedsel kunnen wilde zwijnen grote afstanden afleggen tot wel vijftien kilometer. In potentie is het plangebied hiermee geschikt voor het voorkomen van wild zwijn. Tijdens het veldonderzoek zijn echter geen sporen van wild zwijn aangetroffen in het plangebied.

Andere overige onder dit beschermingsregime vallende zoogdieren betreffen ofwel zeezoogdieren of er zijn geen waarnemingen bekend van deze soorten in en rondom het plangebied. Daarom kan redelijkerwijs worden gesteld dat binnen het plangebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

5.4.3 Vissen

De beekdonderpad (*Cottus rhenanus*), beekprik (*Lampetra planeri*), elrits (*Phoxinus phoxinus*) en gestippelde alver (*Alburnoides bipunctatus*) zijn soorten van schone heldere continu stromende beken en ze komen alle voor in de provincie Limburg. De beekprik komt ook elders op de hogere zandgronden voor en van de elrits bevindt zich een geïsoleerde populatie op de Veluwe. Met de afwezigheid van een continu stromende watergang (de watergang die aanwezig is in het plangebied komt bij hogere temperaturen (deels) droog te liggen) kan de aanwezigheid van bovengenoemde soorten uitgesloten worden. De grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) komt niet voor in het kustgebied en de hogere zandgronden. De aanwezigheid van deze soort is hiermee uitgesloten binnen het plangebied. De kwabaal (*Lota lota*) is een soort van overstromende grote wateren en riviertjes. Derhalve kan worden gesteld dat in het plangebied geen onder dit beschermingsregime voorkomende vissen te verwachten zijn.

5.4.4 Reptielen

Binnen het plangebied werden tijdens het veldbezoek geen broeihopen met organisch plantenafval aangetroffen. Daarmee is het plangebied niet geschikt voor de voortplanting van de ringslang (*Natrix natrix*). Bovendien is het voorkomen van deze soort in de omgeving van het plangebied niet bekend.

De adder (*Vipera berus*) komt voor in open tot halfopen landschappen, met een zeer gevarieerde vegetatiestructuur. Aangezien de vegetatie ter plaatse zeer dicht en relatief gesloten van structuur is, kan het voorkomen van adder redelijkerwijs worden uitgesloten. Daarbij zijn er geen verspreidingsgegevens in de omgeving van het plangebied bekend van deze soort.

Het plangebied ligt binnen het bekende verspreidingsgebied van levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en hazelworm (*Anguis fragilis*) (NDFF). Met de aanwezigheid van liggende boomstammen, open randen langs de bosranden en de afwisseling van vochtig en droger terrein, is het plangebied in potentie geschikt voor de aanwezigheid van beide soorten. NB: De provincie Limburg heeft bepaald dat hazelworm is vrijgesteld in juli, augustus en september en levendbarende hagedis van 15 augustus t/m 28–29 februari.

5.4.5 Amfibieën

De verspreiding van de vuursalamander (*Salamandra salamandra*) beperkt zich tot een beekstelsel in Zuid-Limburg. Daarbij is de vuursalamander sterk gebonden aan oude, vochtige eiken- en beukenbossen met heldere bronbeekjes, bospoelen en veel dood hout. Met het ontbreken van dit biotoop binnen het plangebied, kan de aanwezigheid van vuursalamander redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het voorkomen van alpenwatersalamander (*Mesotriton alpestris*) en vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*) kan op grond van de bekende verspreiding en het ontbreken van waarnemingen in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

De kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), gewone pad (*Bufo bufo*), bruine kikker (*Rana temporaria*), bastaardkikker (*Pelophylax kl. esculentus*) en meerkikker (*Pelophylax ridibundus*) zijn door de provincies voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

5.4.6 Dagvlinders en libellen

In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor onder dit beschermingsregime vallende libellen en dagvlinders. De aanwezigheid van onder dit beschermingsregime vallende libellen en dagvlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4.7 Overige ongewervelden

Het plangebied bevindt zich buiten het bekende verspreidingsgebied van de Europese rivierkreeft (*Astacus astacus*). Het vliegend hert (*Lucanus cervus*) is, voor de ontwikkeling van haar larven, afhankelijk van door schimmels aangetast, rottend eikenhout. Vroeger was dit aanwezig in de vorm van langzaam wegwijnende zeer oude eiken. De plaatsen waar de soort nog heeft kunnen overleven in ons land zijn de plekken waar dit type hout min of meer kunstmatig aanwezig is. Veelal in de vorm van wegrottende stompen hout die zijn blijven staan na de kap van bomen. Van het vliegend hert zijn meerdere waarnemingen bekend binnen het plangebied (uit de NDFF). Daarnaast is binnen het plangebied habitat aanwezig dat geschikt is voor de larven van het vliegend hert (figuur 8).

5.5 Bescherming van houtopstanden

De reeds gekapte bomen (zie voor een nadere toelichting paragraaf 6.2) en de te kappen bomen voor het nieuw aan te leggen vlonderpad (zie hoofdstuk 6) liggen allemaal buiten de bebouwde kom. Hiervoor dient een kapmelding bij de provincie gedaan te worden.

6 Ingrepen

De gemeente Schinnen is voornemens de Mulderplas en het omliggend gebied deels opnieuw in te richten. Hiertoe dienen een aantal ingrepen uitgevoerd te worden.

6.1 Uit te voeren ingrepen

Aanleg nieuwe toegangsweg vrachtverkeer en nieuwe parkeerplaats

Langs de nieuwe toegangsweg (figuur 4, locatie 1) voor vrachtverkeer naar de Alfa Bierbrouwerij zijn reeds bomen gekapt (op grond die eigendom is van de brouwerij). Hiervoor is door gemeente Schinnen een kapvergunning afgegeven. Deze bomen zijn reeds voor de start van het broedseizoen gekapt. Het noordelijke gedeelte van de nieuw aan te leggen parkeerplaats wordt ingericht als openbaar terrein (locatie 2; het rood omlijnde vlak). Dit is ter vervanging van de parkeerplaatsen die nu aanwezig zijn langs de route waar de nieuwe toegangsweg straks wordt aangelegd en waar straks parkeerplaatsen komen te verdwijnen.

Figuur 4: Ingrepen in het plangebied. 1: Aanleg nieuwe toegangsweg vrachtverkeer, 2: Aanleg nieuwe parkeerplaats bij Alfa Bierbrouwerij, 3: Aanpassingen aan parkeerplaats aan de Mulderplas, 4: Aanleg nieuwe parkeerplaats bij de Muldermolen, 5: Aanleg vliedepad, 6A en 6B: Creëren van zichtlijnen, 7: Ontkoppelen helofytenfilter.

De nieuwe toegangsweg wordt niet verlicht. De nieuwe parkeerplaats naar verwachting wel. Met name het gedeelte van de parkeerplaats dat tegen het terrein van de brouwerij aan ligt, omdat (vracht)verkeer hier veilig moeten kunnen parkeren en aan- en wegrijden. Voor het niet verlichten van de toegangsweg is bewust gekozen, omdat bij de Mulderplas alleen

dagrecreatie gewenst is en verlichting ook 's avonds nog mensen aan kan trekken (bijlage 3).

De voertuigbewegingen op de nieuwe toegangsweg naar de Alfa Bierbrouwerij bedragen maximaal twintig voertuigen per etmaal aan vrachtverkeer. De aanleg van deze nieuwe toegangsweg en parkeerplaats is gepland voor de nazomer/najaar van 2018. Voor dit verkennend flora- en faunaonderzoek wordt er vanuit gegaan dat deze voertuigbewegingen op de nieuwe toegangsweg gelijk zijn aan de huidige voertuigbewegingen. Dit in verband met mogelijke externe effecten op het nabijgelegen Natura2000-gebied Geleenbeekdal.

Aanpassingen aan parkeerplaats aan de Mulderplas en aanleg nieuwe parkeerplaats

Op de huidige parkeerplaats aan de Mulderplas (locatie 3) komen circa twintig parkeerplaatsen te vervallen. Drie parkeerplaatsen blijven gehandhaafd, welke bestemd zijn als invalideparkeerplaatsen voor bezoekers en/of vissers. Regulier parkeren vindt straks plaats op de nieuw aan te leggen parkeerplaats aan de overkant van de Thullerkerkweg, ten noorden van de Muldermolen (locatie 4). Hier worden 25 parkeerplaatsen gerealiseerd. Omdat niet bekend is of voor deze ingreep al dan niet de aangrenzende bomensingel aan de straat Achter de Kerk (deels) wordt verwijderd voor de aanleg van een nieuwe parkeerplaats, is er vanuit gegaan dat dit wel het geval is.

Bestemmingswijziging van de Muldermolen

Door de uitbater van de Muldermolen is een voorstel voor een bestemmingswijziging ingediend. De bestemming van de Muldermolen, gelegen aan de Thullerkerkweg, is op dit moment dagrecreatie en het voorstel betreft een wijziging naar volledige recreatie. Hierdoor is er daarmee sprake van ruimere openingstijden van de Muldermolen.

Onderhoud wandelpaden rondom de Mulderplas

De wandelpaadjes rondom de Mulderplas blijven min of meer ongewijzigd. Hier en daar wordt opknapwerk aan de paden verricht en wellicht vindt er enige verschuiving plaats aan de paden, om ervoor te zorgen dat deze paden goed beloopbaar blijven. Er komen geen paden bij en er vindt voor deze werkzaamheden geen kap van bomen plaats.

Aanleg vlonderpad

Hoe het nieuwe vlonderpad (locatie 5) ten noordwesten van de Alfa Bierbrouwerij er precies uit komt te zien en hoe het wordt aangelegd, is nog niet duidelijk. Het helofytenfilter van de brouwerij blijkt een natuurlijk moeras, waar omheen dijkjes zijn aangelegd. Er wordt momenteel onderzoek uitgevoerd naar de ondergrond ter plaatse en op basis daarvan kan worden bepaald of er een drijvend vlonderpad moet komen, of dat er een gefundeerde constructie kan komen. Voor de aanleg van het vlonderpad is de Ausgangssituatie dat er hiervoor bomen gekapt worden.

Creëren van zichtlijnen

Onderdeel van de herinrichting van het plangebied, is het creëren van zichtlijnen richting de Mulderplas (locatie 6A en 6B). Hiervoor zijn reeds de bomen gekapt die aan de zuidzijde van de Mulderplas in de zichtlijnen stonden.

Ontkoppelen helofytenfilter

Het helofytenfilter (locatie 7) van Alfa Bierbrouwerij blijkt een natuurlijk moeras, waaromheen dijkes zijn aangelegd. In eerste instantie was het plan om het helofytenfilter los te koppelen van de riolering, waarop nu wordt geloosd. Nu het echter geen aangelegd helofytenfilter blijkt te zijn, maar een natuurlijk moeras, wordt eerst uitgezocht of het water wel voldoende gezuiverd wordt om te kunnen ontkoppelen. Mocht er daadwerkelijk worden ontkoppeld, dan zal het helofytenfilter–water worden aangetakt op de Alfabeek (greppel in oost–westrichting parallel aan het verlengde van de nieuwe toegangsweg) en vervolgens op de Geleenbeek.

6.2 Reeds uitgevoerde ingreep: kap van bomen

Op het moment dat het veldbezoek werd uitgevoerd, bleek dat de kapwerkzaamheden voor het creëren van zichtlijnen op locatie 6A (figuur 4) al in volle gang waren en dat deze werkzaamheden inmiddels zijn afgerond (figuur 18 en figuur 19). De kap van deze bomen vond, voor zover ons bekend, plaats zonder dat eerst onderzocht is of met deze de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zouden worden overtreden. Het is daarom niet uit te sluiten dat de Wet natuurbescherming bij deze ingreep is overtreden op Art. 3.1, lid 2, Art. 3.5, lid 1, 2 en 4 en Art. 3.10, lid 2. In de hoofdstukken hierop volgend wordt daarom voor die soorten waar de kap van deze bomen mogelijk een negatief effect op kan hebben, besproken welke vervolgstappen nodig zijn om mogelijke negatieve effecten van deze bomenkap zoveel mogelijk te verzachten.

7 Toetsing en effectbeoordeling

7.1 Beschermde gebieden (Natura2000 en NNN)

Natura2000-gebied Geleenbeekdal

Het Natura2000-gebied dat het dichtst bij het plangebied ligt, is 'Geleenbeekdal'. Dit gebied ligt op een afstand van circa 360 meter van het plangebied. Het Natura2000-gebied Geleenbeekdal bestaat uit verschillende verspreid liggende deelgebieden die samen het Natura2000-gebied vormen. In de tussenliggende gebieden, met onder meer het plangebied hierin gelegen, is veel menselijke invloed aanwezig in de vorm van bebouwd gebied en daarnaast de nodige infrastructuur. De A76 ligt op minder dan 100 meter van het Natura2000-gebied en er loopt een spoorlijn door en langs het Natura2000-gebied. Verder loopt er een fiets- en wandelpad langs het Natura2000-gebied die uitkomt bij het recreatiegebied rondom de Mulderplas. Ondanks deze verkeersbewegingen dient onderzocht te worden of, en in welke mate er extra verkeersbewegingen en/of recreatiebewegingen bij komen, om uit te kunnen sluiten dat de soorten waarvoor het Natura2000-gebied Geleenbeekdal is aangewezen, geen verreikende negatieve effecten ondervinden.

Door de uitbater van de Muldermolen is een voorstel voor een bestemmingswijziging ingediend. De bestemming van de Muldermolen, gelegen aan de Thullerkerkweg, is op dit moment dagrecreatie en het voorstel betreft een wijziging naar volledige recreatie. Hierdoor is er daarmee sprake van ruimere openingstijden van de Muldermolen. Verder bestaat de kans dat door deze ruimere openingstijden er meer mensen afkomen op deze locatie, waardoor negatieve effecten op het nabij gelegen Natura 2000-gebied niet op voorhand uitgesloten kunnen worden.

Binnen het plangebied vinden mogelijk ingrepen plaats aan het helofytenfilter van de Alfa Bierbrouwerij. Het water dat door het helofytenfilter, dat een natuurlijk moeras blijkt te zijn, stroomt, wordt mogelijk aangetakt op de Alfabeek en vervolgens op de Geleenbeek (figuur 4, locatie 7). Dit is afhankelijk van de mate waarin het water door het natuurlijk moeras wordt gefilterd.

Van deze mogelijk aanpassingen in de waterhuishouding kan op voorhand niet uitgesloten worden dat dit geen invloed zal hebben op het nabijgelegen Natura 2000-gebied, waar de Geleenbeek doorheen stroomt. Een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura2000-gebieden is hiermee op voorhand niet uit te sluiten.

Van directe aantasting is geen sprake omdat de planlocatie buiten de begrenzing van het Natura2000-gebied ligt.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt voor circa 70% in de goudgroene natuurzone en voor circa 10% in de zilvergroeene natuurzone. De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Met de ontvangen informatie vanuit gemeente Schinnen lijkt het er vooralsnog op dat alle uit te voeren ingrepen volledig of deels plaatsvinden binnen deze goudgroene natuurzone. Hieronder valt ook de aanleg van de nieuwe parkeerplaats en het wijzigen van de huidige parkeerplaats bij de Muldermolen (deze

ingreep valt waarschijnlijk deels in de goudgroene zone en voor het overgrote deel in de zilvergroene zone) en de aanleg van de nieuwe toegangsweg voor vrachtverkeer en de aanleg van de parkeerplaats bij Alfa Bierbrouwerij (een deel van het terrein dat hiervoor ingericht wordt, ligt in de goudgroene zone). De ingrepen moeten daarom getoetst worden aan het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur.

7.2 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Binnen het plangebied zijn in potentie vaste rust- en/of verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en bosuil aanwezig. In het plangebied worden aanwezige potentieel geschikte broedlocaties in de bebouwing niet aangetast. Hiermee is een negatief effect op huismus en gierzwaluw en daarmee een overtreding op de Wet natuurbescherming niet aan de orde. Voor de aanleg van het vlonderpad (figuur 4, locatie 5) worden nog bomen gekapt. Hierbij is niet uit te sluiten dat er geschikte broedlocaties voor bosuil verloren gaan.

Ten tijde van het veldbezoek bleek dat de kapwerkzaamheden voor het creëren van zichtlijnen op locatie 6A (figuur 4) al in volle gang waren. De werkzaamheden zijn inmiddels afgerond. Hierdoor is nu niet meer uit te sluiten dat met het kappen van deze bomen geschikte broedlocaties voor bosuil en andere soorten (zie paragraaf 7.3) verloren zijn gegaan.

Wat betreft de vogels uit categorie 4 (soorten waarvan getoetst moet worden dat voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft) kunnen spotvogel en ringmus worden verwacht. Spotvogel nestelen in bomen in singels en bosranden. Ringmus broedt in een omgeving met onder andere veel struikgewas. Wanneer de houtsingel die parallel loopt aan de straat Achter de Kerk verwijderd wordt voor de aanleg van de nieuwe parkeerplaats (figuur 4, locatie 4), kan hiermee geschikt broedbiotoop voor deze soorten verloren gaan. Wanneer besloten wordt om deze houtsingel te verwijderen, geldt voor deze soorten dat in het plangebied zelf en in de nabije omgeving van het plangebied gekeken moet worden of er dan voldoende functioneel leefgebied overblijft.

Werkzaamheden tijdens het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat vogels hun nesten met eieren of jongen verlaten en kunnen zo de functionaliteit van de nesten in gevaar brengen. Dit is een overtreding van artikel 3.1 lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. Met name het verwijderen van alle beplanting moet buiten de broedtijd gebeuren, bij voorkeur in de periode oktober–december, omdat dan de kans op aanwezigheid van broedvogels het kleinst is. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli.

7.3 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

7.3.1 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat meerdere soorten vleermuizen binnen het plangebied kunnen voorkomen. In tabel 2 is weergegeven op welke potentieel voorkomende combinatie van soorten en functies binnen het plangebied mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn.

Tabel 2: De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies en de mogelijke effecten op deze functies als gevolg van de voorgenomen ingrepen.

	Zomerverblijf	Kraamverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf	Vliegroute	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis						
Ruige dwergvleermuis						
Kleine dwergvleermuis						
Rosse vleermuis						
Bosvleermuis						
Laatvlieger						
Gewone grootoorvleermuis						
Grijze grootoorvleermuis						
Watervleermuis						
Meervleermuis						
Franjestaart						
Ingekorven vleermuis						
Vale vleermuis						
Bechsteins vleermuis						
Baardvleermuis						
Brandts vleermuis						

	Geen negatief effect verwacht
	Negatief effect niet uitgesloten

Het overgrote deel van het plangebied bestaat uit bos en water en is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De locaties waar kapwerkzaamheden uitgevoerd worden, zijn naar verhouding zo klein ten opzichte van de totale aanwezigheid van bomen, dat geen wezenlijk negatief effect op vliegroutes van vleermuizen te verwachten zijn.

Het graslandperceel waarop de hoogstamboomgaard gelegen is nabij de Muldermolen en het grasland ten noorden van de Alfa Bierbrouwerij, waar op beide locaties een nieuwe parkeerplaats aangelegd wordt, kunnen deel uitmaken van essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Op voorhand is daarom niet uit te sluiten dat geen wezenlijk negatief effect op deze foerageergebieden te verwachten is.

Langs de route waar het nieuwe vlinderpad aangelegd wordt, zijn bomen met spleten en holtes aangetroffen. Mogelijk dat deze bomen daardoor in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Bij het kappen van bomen is daarom niet uit te sluiten dat negatieve effecten op verblijven van boombewonende vleermuizen optreden.

De bestemming van de Muldermolen is op dit moment dagrecreatie en het voorstel betreft een wijziging naar volledige recreatie. Hierdoor is sprake van ruimere openingstijden van de Muldermolen. Als de ruimere openingstijden ervoor zorgen dat er meer verlichting op de locatie geplaatst wordt, kan dit een negatief effect hebben op vleermuizen.

Aangezien er verder geen werkzaamheden plaatsvinden aan de gebouwen, worden negatieve effecten op verblijven van gebouwbewonende soorten uitgesloten.

Omdat door de ingreep meerdere potentiële verblijfsplaatsen verdwijnen, leidt de ingreep mogelijk tot een overtreding van artikel 3.5, lid 4. Aantasting van foerageergebieden leiden indirect tot een afname van de functionaliteit van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen en zijn daarmee ook een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming.

Ten tijde van het veldbezoek bleek dat de kapwerkzaamheden voor het creëren van zichtlijnen op locatie 6A (figuur 4) al in volle gang waren. De werkzaamheden zijn inmiddels afgerond. Hierdoor is nu niet meer uit te sluiten dat in de gekapte bomen vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig waren. Er wordt niet verwacht dat de gekapte bomen een essentiële vliegroute voor vleermuizen vormen, omdat er bosranden en dergelijke in de directe omgeving aanwezig zijn die ook als zodanig dienst kunnen doen.

Overige zoogdieren

Uit de resultaten blijkt dat de aanwezigheid van soorten uit deze groep redelijkerwijs kan worden uitgesloten. De ingreep leidt voor deze soorten dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

7.3.2 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat de aanwezigheid van onder dit beschermingsregime vallende beschermde soorten uit de soortgroepen planten, reptielen, amfibieën, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor deze soorten.

7.4 Beschermingsregime andere soorten

7.4.1 Zoogdieren

Slaapmuizen, ware muizen, spitsmuizen en woelmuizen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van waterspitsmuis langs de Mulderplas en in de watergang die langs de noordzijde van de Mulderplas loopt niet kan worden uitgesloten. Er vinden echter geen werkzaamheden plaats langs oevers of in het water van deze waterpartijen met een natuurlijke structuurrijke vegetatie. Alleen die delen van de oever zijn mogelijk geschikt als leefgebied voor waterspitsmuis. Overtreding van de Wet natuurbescherming bij de werkzaamheden op de oevers is zodoende niet aan de orde.

Marterachtigen en eekhoorn

Het is niet bekend of de al reeds gekapte bomen voor het creëren van zichtlijnen (figuur 4, locatie 6A) ertoe heeft geleid dat er verblijfplaatsen van steenmarter, boommarter en/of eekhoorn verloren zijn gegaan. Gezien de ligging van een geasfalteerde weg op de locatie waar reeds bomen gekapt zijn, maakt deze locatie binnen het plangebied geen deel uit van essentieel foerageergebied voor de das.

Op de route waar het vlonderpad aangelegd wordt, worden nog bomen gekapt. In deze te kappen bomen zijn mogelijk verblijfplaatsen van steenmarter en boommarter aanwezig. Tevens kan deze locatie deel uitmaken van essentieel foerageergebied voor de das. Er kan niet uitgesloten worden dat het kappen van deze bomen leidt tot een permanent verlies aan verblijfplaatsen en foerageergebied voor deze soorten. De voorgenomen werkzaamheden kunnen hiermee leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.10, lid 1.

Uit de resultaten blijkt dat de aanwezigheid van overige soorten uit deze groep redelijkerwijs kan worden uitgesloten, dat er geen (potentiele) verblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen zijn of dat voor deze soorten geldt dat deze voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. De ingreep leidt voor deze soorten dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Overige zoogdieren

Uit de resultaten blijkt dat de aanwezigheid van soorten uit deze groepen redelijkerwijs kan worden uitgesloten of dat zij voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. De ingreep leidt voor deze soorten dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

7.4.2 Reptielen

Op de route waar de nieuwe aanrijroute en de parkeerplaats bij de Alfa bierbrouwerij worden aangelegd, komen ruigtes met daarin zonlocaties te verdwijnen. Verder worden op de route waar het vlonderpad aangelegd wordt, nog bomen gekapt en worden werkzaamheden uitgevoerd in en aan de rand van het moeras. Ook op de locatie bij de Muldermolen waar een nieuwe parkeerplaats wordt aangelegd, wordt mogelijk een (deel) van een singel verwijderd, waarmee een overgangssituatie tussen bosschage en open terrein komt te verdwijnen. Er kan niet worden uitgesloten dat levendbarende hagedis en hazelworm op deze locaties hun leefgebied hebben. De voorgenomen werkzaamheden kunnen hiermee leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.10, lid 1.

7.4.3 Overige ongewervelden

Het vliegend hert is voor de ontwikkeling van haar larven afhankelijk van door schimmels aangetast rottend eikenhout. Met de ingrepen die plaatsvinden binnen het plangebied, worden deze locaties niet aangetast. De ingreep leidt voor deze soort dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Aanwezigheid van overige soorten uit deze groep kan redelijkerwijs uitgesloten worden.

7.4.4 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat de aanwezigheid van onder dit beschermingsregime vallende beschermde soorten uit de soortgroepen planten, vissen, amfibieën, dagvlinders en libellen redelijkerwijs kan worden uitgesloten of dat zij voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor deze soorten.

7.5 Bescherming van houtopstanden

Zie hiervoor paragraaf 5.5.

8 Conclusies

8.1 Beschermde gebieden

Met mogelijk extra verkeersbewegingen en/of recreatiebewegingen binnen het plangebied, een bestemmingswijziging naar volledige recreatie en het leggen van een mogelijke verbinding tussen het helofytenfilter (natuurlijke moeras) en de Geleenbeek, is het niet uit te sluiten dat de geplande ingrepen in het plangebied leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in Natura 2000-gebieden. Ook is een significant verstorend effect op de soorten waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen hiermee niet uit te sluiten.

De ingrepen vinden voor een heel groot deel plaats binnen de Goudgroene natuurzone (Natuurnetwerk Nederland). De ingrepen moeten daarom ook getoetst worden aan het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur.

8.2 Beschermde soorten

8.2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

In het plangebied zijn de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten te verwachten en waarop met de uit te voeren ingrepen mogelijk een negatief effect te verwachten is:

- Bosuil

Voor deze soort is nader onderzoek nodig om inzicht te krijgen in het daadwerkelijk voorkomen van deze soort. Voor de bosuil is het volgens de 'Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek' (van Dijk A.J. & Boele A. 2011) noodzakelijk om in de periode 1 januari – 10 juli één gericht veldbezoek te brengen, onder gunstige weersomstandigheden vanaf zonsondergang. De aan- of afwezigheid wordt vastgesteld met visuele en auditieve waarnemingen, waarbij wordt gelet op aanwezige nesten, sporen, nestindicerend gedrag, roepende/ zingende dieren en bedelende jongen.

In het plangebied zijn de volgende vogelsoorten te verwachten waarvan bij aanwezigheid getoetst moet worden of voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft:

- Spotvogel;
- Ringmus.

Voor deze soorten is nader onderzoek nodig. Voor de spotvogel is het volgens de 'Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek' noodzakelijk om ten minste één gericht veldbezoek te brengen in de periode 10 mei – 15 juli. Voor de ringmus is het volgens de 'Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek' noodzakelijk om ten minste één gericht veldbezoek te brengen in de periode 1 april – 15 juni. Beide veldbezoeken moeten worden uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden vanaf zonsopgang. Ook hier wordt de aan- of afwezigheid van de soorten vastgesteld met visuele en auditieve waarnemingen, waarbij wordt gelet op sporen, nestindicerend gedrag, aanwezige nesten en bedelende jongen.

Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd moeten worden. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat de vogels hun nesten met eieren of jongen verlaten en brengen daarmee de functionaliteit van de nesten in gevaar. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.1, lid 1 en 2. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli.

Wanneer het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, moet het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Ook is het in dat geval aan te raden het aanwezige snoeiafval en de vegetatie binnen het werkterrein (ruim) voor het broedseizoen te verwijderen, om de kans op broedgevallen binnen het plangebied te beperken.

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

8.2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Vleermuizen

Mogelijk hebben meerdere boombewonende vleermuissoorten een vaste rust- en/of verblijfplaats in bomen die gekapt worden. Tevens kunnen het graslandperceel waarop de hoogstamboomgaard gelegen is nabij de Muldermolen en het grasland ten noorden van de Alfa Bierbrouwerij, waar op beide locaties een nieuwe parkeerplaats aangelegd wordt, deel uitmaken van essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Daarom is het noodzakelijk aanvullend onderzoek te doen naar het voorkomen van deze vleermuissoorten in het plangebied.

We adviseren om dit aanvullend onderzoek uit te voeren volgens het Vleermuisprotocol 2017 van de Gegevensautoriteit Natuur. Wanneer volgens dit protocol wordt gewerkt, wordt een eventuele ontheffingsaanvraag zonder aanvullende onderzoeksinspanning buiten het uitgevoerde onderzoek conform protocol vrijwel zeker in behandeling genomen. Ook geeft het Vleermuisprotocol invulling aan de onderzoeksinspanning die voortkomt uit de Wet natuurbescherming.

Aanvullend vleermuisonderzoek houdt in dat het plangebied vijf keer bezocht wordt: driemaal in de periode 15 mei – 15 juli (twee bezoeken direct na zonsondergang en een bezoek direct voor zonsopkomst) en tweemaal in periode 15 augustus – oktober (ruim na zonsondergang en ruim voor zonsopkomst). Tijdens deze bezoeken moet onderzoek uitgevoerd worden met behulp van een heterodyne batdetector met time expansion. Vanwege de omvang van het plangebied zal het onderzoek door meer dan één persoon uitgevoerd moeten worden.

8.2.3 Beschermingsregime andere soorten

Marterachtigen

Boommarter, steenmarter en das hebben mogelijk verblijfplaatsen en/of essentieel foerageergebied binnen het plangebied. De ingreep kan een negatief effect hebben op deze soorten doordat holen en nesten worden vernield en jongen worden gedood en

foerageergebied verdwijnt. Dit zijn overtredingen van de Wet natuurbescherming. Daarom dient er onderzoek naar de aanwezigheid van boommarter, steenmarter en das binnen het plangebied uitgevoerd te worden.

Reptielen

Aangenomen moet worden dat delen van het plangebied geschikt zijn als leefgebied voor de levendbarende hagedis en hazelworm. De ingrepen kunnen leiden tot het doden, verwonden en verstoren van exemplaren van deze soorten, en tot het (tijdelijk) verdwijnen van leefgebied van deze soorten. Dit zijn overtredingen van de Wet natuurbescherming. Om zekerheid te krijgen over het voorkomen van deze soorten is het noodzakelijk het plangebied ruim van tevoren op aanwezigheid van levendbarende hagedis en hazelworm te onderzoeken. Hiervoor dienen in totaal tenminste drie bezoeken aan het plangebied te worden gebracht in de perioden 15 april – 31 mei en 30 juli – 30 september waarbij op het zicht en met behulp van de zogenaamde plaatjesmethode geïnventariseerd wordt.

8.3 Bescherming houtopstanden

Zie hiervoor paragraaf 5.5.

8.4 Samenvatting

Een negatief effect op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Geleenbeekdal is niet uit te sluiten. Door middel van een voortoets dient daarom getoetst te worden of significant negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op instandhoudingsdoelstelling op voorhand uit te sluiten zijn. Het plangebied ligt binnen het Natuurnetwerk Nederland. De ingreep dient daarom getoetst te worden aan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

De effecten op aanwezige of verwachte beschermde soorten en de vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming kunnen worden bepaald nadat aanvullende onderzoek is uitgevoerd naar vogels met jaarrond beschermde nesten (bosuil, spotvogel en ringmus), vleermuizen, marterachtigen (boommarter, steenmarter en das), reptielen (levendbarende hagedis en hazelworm). Daarnaast moet rekening gehouden worden met het broedseizoen van overige broedvogels. Afhankelijk van de resultaten van het aanvullende onderzoek kan een aanvraag van een ontheffing en het opstellen en uitvoeren van een mitigatieplan noodzakelijk zijn.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12.

Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier, 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest- Afrika. Tirion Natuur.

Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman, 2011. Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdierverseniging.

Regelink, J.R. & T. Bosch, 2007. Grote bosmuis in Winterswijk. Zoogdier 18 (2): 23.

Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017

Kennisdocument Rosse vleermuis, versie 1.0. BIJ12, juli 2017.

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12, juli 2017.

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12, juli 2017.

Kennisdocument Watervleermuis, versie 1.0. BIJ12, juli 2017.

9.2 Websites

www.ndff.nl

www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol

www.ravon.nl

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdierverseniging.nl

GISViewer Limburg, 2018

<http://portal.prvlimburg.nl/gisviewer/viewer.do?appCode=0965c1f2af59ae520624be9ee03b3d2d&forceViewer=true&cmsPageld=1#>

Synbiosys 2018

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=12&id=n2k154>

Bijlage 1 **Foto-impressie plangebied**

Figuur 5: De Mulderplas, met alweer opkomend riet.

Figuur 6: De Mulderplas.

Figuur 7: Zeer langzaam stromend water langs de noordoostzijde van de Mulderplas.

Figuur 8: Omgezaagde eikenboom. Zeer waarschijnlijk geschikt voor het vliegend hert, voor de ontwikkeling van haar larven.

Figuur 9: Verblijfplaats die ten tijde van het onderzoek of onlangs nog in gebruik is geweest door hoogst waarschijnlijk een marterachtige.

Figuur 10: De Muldermolen (linksboven) met aan de achterzijde boeiborden (rechtsboven), een open schoorsteen (linksonder) en een deur met mogelijke toegang tot het gebouw (rechtsonder).

Figuur 11: Hoogstamboomgaard direct ten noordwesten van de Muldermolen, met daaraan grenzend struweel en grasland.

Figuur 12: Bosschage die langs de weg Achter de kerk loopt en die haaks op een grenzend aan de hoogstamboomgaard staat.

Figuur 13: Waterpartij met op sommige plekken steile oevers en oeervervegetatie.

Figuur 14: Alfa Bierbrouwerij (links- en rechtsboven), met zichtbaar verval aan de daken (links- en rechtsonder).

Figuur 15: Woonhuis dat ook deel uitmaakt van het plangebied, met rechtsonder een beukhaag waar ten tijde van het veldbezoek meerdere roepende huismussen zijn waargenomen.

Figuur 16: Alfa Bierbrouwerij met daarvoor gelegen een stuk grasland dat men deels wil gaan inrichten als parkeerplaats.

Figuur 17: Locatie waar in de bosschage aan de linkerzijde men voornemens is een vlonderpad aan te leggen. Op deze locatie staan veel oudere en dikkere bomen met zichtbare spleten en ook veel dode en afgebroken bomen.

Figuur 18: Kap van bomen voor het creëren van zichtlijnen.

Figuur 19: Kap van bomen voor het creëren van zichtlijnen.

Bijlage 2

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Per 7 december 2017 zijn nieuw opgestelde beleidsregels van de provincie Limburg in gepubliceerd en in werking getreden. Een onderdeel hiervan is de lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2017-5634.html>).

Tabel 3: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Wet natuurbescherming.

Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Limburg	Categorie vaste nesten
Boerenwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiswaluw	2
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	2
Ransuil	3
Raaf	3
Rode Wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats.

Categorie 2: zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing. Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een

geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is.

Tabel 4: Soorten waarvoor getoetst moet worden dat voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft.

Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Limburg	Categorie vaste nesten
Blauwe reiger	4
Buizerd	4
Draaihals	4
Ijsvogel	4
Oeverzwaluw	4
Sperwer	4
Zwarte specht	4
Grauwe klauwier	4
Grutto	4
Kramsvogel	4
Kwartelkoning	4
Paapje	4
Roerdomp	4
Visdief	4
Zomertortel	4
Bijeneter	4
Wulp	4
Spotvogel	4
Ringmus	4

Categorie 4 zijn de nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

Bijlage 3

Situatietekening van de nieuwe toegangsweg en parkeerplaatsen bij de Alfa Bierbrouwerij

Bijlage 4

Vrijstelling per provincie

De volgende soorten zijn voor ruimtelijke ingrepen voor alle provincies vrijgesteld:

Amfibieën

- bruine kikker (*Rana temporaria*)
- gewone pad (*Bufo bufo*)
- kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*)
- meerkikker (*Rana ridibunda*)
- middelste groene kikker/bastaardkikker (*Pelophylax kl. esculentus*)

Zoogdieren

- bosmuis (*Apodemus sylvaticus*)
- egel (*Erinaceus europeus*)
- haas (*Lepus europeus*)
- huisspitsmuis (*Crocidura russula*)
- ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*)
- ree (*Capreolus capreolus*)
- tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*)
- woelrat (*Arvicola terrestris*)

De volgende zoogdieren zijn in de provincies Drenthe, Noord-Brabant en Noord-Holland niet vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (in de overige provincies wel).

- bunzing (*Mustela putorius*)
- hermelijn (*Mustela erminea*)
- wezel (*Mustela nivalis*)

De volgende zoogdieren zijn in de provincie Friesland niet vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (in de overige provincies wel):

- vos (*Vulpes vulpes*)
- konijn (*Oryctolagus cuniculus*)

Alle hierboven genoemde amfibieën- en zoogdiersoorten zijn vrijgesteld voor gebieden waar het ministerie van EZ bevoegd gezag voor is.

De volgende soorten zijn in Limburg alleen in vaste perioden vrijgesteld:

- hazelworm (*Anguis fragilis*): 1 juli t/m 30 september
- levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) 15 augustus t/m 15 oktober
- eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) 1 maart t/m 30 april en 1 juli t/m 30 november
- steenmarter (*Martes foina*) 15 augustus t/m 28/29 februari